

VÄRLDEN ÄR FULL AV DUMSKALLAR

Tjugoåttonde kapitlet – i vilket Zeke bryter sina vanor och skaffar sig ett jobb

När jag kom till Rudolf veckan efter hade han ett stort plåster i pannan.

– Vad har hänt med dig?

– Jag har en patient som aldrig har tillåtit sig själv att bli arg. Hon vänder bara sina aggressioner inåt så hon får träna på att släppa fram ilskan hos mig. Det slutade med att det gick lite väl vilt till. Nästa gång hon kommer ska jag gömma alla hårda föremål.

Vi satt och snackade och jag berättade vad som hänt på Eriks fest och han sa att jag inte kunde vara besviken på att Petra inte gått med mig hem. Det hade han förstås rätt i, men det var typiskt att tjejerna alltid valde fel killar att kära ner sig i.

Plötsligt knackade det på dörren. Det hade aldrig hänt förr när jag varit där.

– Jag vet vem det är, sa Rudolf. Det är en av mina gamla patienter som ringer tio gånger om dagen. Jag har blivit tvungen att stänga av henne från jourtelefonen.

Han öppnade dörren på glänt och sa:

– Jag har sagt till dig att du inte får komma och knacka på så här, sa han.

– Men jag måste snacka med dig, hörde jag en kvinnoröst säga.

– Nej, du får vänta till din nästa tid.

Så stängde han dörren framför näsan på henne.

– Egentligen har jag sagt till henne att jag inte kan hjälpa henne, sa han när han slagit sig ner i fåtöljen igen. Hon måste gå till psykakuten, men hon vägrar. Så hon får gå hos mig så länge.

– Men du har väl ingen skyldighet att ta hand om alla människor?

– Nej, men jag lider av Jesus-komplex. Om de hade satt in en annons där de sökte någon som kunde rädda världen så hade jag stått först i kön.

Det var förstås inte det enda som Rudolf led av. Mytomanin var nog det mest akuta. Men det verkade inte bekomma honom om man trodde på vad han sa eller inte. Han skarvade som han ville och ibland visste jag inte vad jag skulle tro. Bland annat påstod han att han hade skrivit nästan hundra böcker. Tantsnusk, romantiskt dravel.

– Jag vet precis vad de vill ha. Jag kan skriva tre böcker samtidigt. Det är så jag finansierar mina barnbyar i Afrika.

Dessutom hade han överlevt tre flygkrascher. Mest fantastisk var den olyckan då sätet han satt i flög ut ur kabinen och landade flera hundra meter bort från vraket. Alla andra passagerare dog.

Å andra sidan erkände han att han ljög som en häst galopperade.

– Alla i min familj ljuger så att vi tror på det.

Ja, så länge de bara trodde på det själv så kanske det kvittade vad andra trodde.

Jag gav mig motvilligt ut på stan. Förutom att mina jeans såg för jävliga ut så hängde snart pungen fritt genom hålen i grenen. Baken var sliten så att tyget nästan var genomskinligt och fransarna svängde som hulahulakjolar kring anklarna. Det var bara att ta tag i shoppingfobin och ta sig upp i stan. På bänkarna uppe vid Värnhemstorget satt rullatoralkisarna i solskenet. En av stans mest slitna existenser låg och sov på gräsmattan på andra sidan grusgången och en av hans kollegor pissade mot ett träd. De flesta ansiktena var bekanta för mig. De hade suttit här varje dag i många år. De besvärade sällan någon. Ibland kom de i bråk men det var alltid med varandra. En fruktansvärt skitig kille som jag ibland såg sitta och sörpla rosa t-doja ur en petflaska var på kamratligt humör och ville krama alla i sin omgivning. Han avslutade kärvänligheterna med att dra ner sina smutsiga träningsoverallbrallor och visa kuken för damen i sällskapet. Hon skrek av skratt. Alla tycktes bli upplivade av vårsolen.

Träden längs Kungsgatan var mitt uppe i lövsprickningen och solskenet silades genom späda ljusgröna blad. Jag hade oljat kedjan och pumpat däcken och fartvinden var frisk och ljum på samma gång. Nu fick det vara slut på att stirra i marken. Jag skulle se folk i ögonen. Jag var inte rädd för dem. Därför såg jag alla jag mötte i ögonen och var det någon som såg tillbaka låste jag deras blick tills vi passerade varandra och var tvungna att titta framåt igen. Det blev som en tävling. Vem skulle först slå ner blicken? Det skulle inte bli jag. Jag kom fram till Triangeln. Förgäves försökte jag hitta ett cykelställ till cykeln. Om de nu ville att man skulle dra ner på avgasutsläppen, och i det avseende var väl cykeln bättre än det mesta, så var det jävligt konstigt att de inte såg till att det fanns platser där man kunde ställa järnhästen. Trots att det var vardag var det mycket folk inne i köpcentret. Fast det var väl mest skolkande gymnasieelever som drönade bort sina liv. Ett litet gäng satt på bänkarna strax innanför entrén och skrånade. Två killar stod och visade mer eller mindre hela röven. Jeansen satt fan i mig under skinkorna och en av dem hade ett par kalsonger som hade jeansmönster. Vad fan var detta för jävla trams? Det var fan ta mig löjligare än utsvängda brallor och myggjagare. Jag hade inte bett om att få se deras fula kalsonger. Jag hade god lust att gå fram och fråga vad fan

de tänkte på. Varför stod de med brallorna nere vid knäna? Visade de allt de hade där fram också?

När jag kom in och började leta efter jeans blev jag riktigt förbannad. Det var helt jävla omöjligt att hitta ett par brallor som passade och som satt som de skulle. Jag sket i hela projektet och gick in i skivaffären i stället. Om man tog sig förbi möget som stod närmast ingången så hade de en hel del bra och billiga grejor uppradade på ett bord. Bland mycket annat hade de några Tom Waits-plattor som jag inte hade. Jag hade mest lyssnat på den tidige Tom Waits men alltid varit nyfiken på hans mer utflippade grejor. I vanliga fall var det helt omöjligt för mig att göra några impulsköp men den här dagen kändes det som om jag skulle klara av det. Visserligen stod jag länge och vägde plattan i handen och kände efter om det var rätt att köpa den. *Frank's wild years*. Till slut kom jag fram till att jag skulle slå till. Det stod två killar i kassan. Den ene var i femtioårsåldern med stort krylligt hår och senilsnören i brillorna. Den andre kände jag igen. Det var en kille jag gjort lumpen med. Vi låg inte i samma pluton men bodde i logementen som låg mitt emot varandra.

– Men tjena Svarte.

Det var ett av otaliga fånerier i lumpen, det där med att envist kalla varandra vid efternamn. Med vissa föll det sig naturligt, men när folk jag kände sedan många år och som alltid kallat mig Zeke helt plötsligt började säga Svarte hit och Svarte dit, då fick jag lust att inte svara.

– Hallå Nilsson. Så du jobbar här?

Det visade sig att han till och med var butikschef. Det var inte den bästa skivaffären i stan men det var väl inte fel att basa över en skivaffär. Dessutom hade den ryckt upp sig den senaste tiden. Det visade sig att det till stor del var Nilssons förtjänst.

– Men jag har varit här flera gånger de senaste månaderna, men jag har aldrig sett dig. Jobbar du aldrig?

– Men för fan, jag jobbar sextio timmar i veckan. I går skulle jag vara ledig men stack hit för att fixa ett par grejor. Det slutade med att jag var här nio timmar.

Det lät för jävligt. Att vara chef var rena skiten. Å andra sidan var det ju ingen höjdare att gå arbetslös heller.

– Du behöver inte någon extra personal?

– Jo, faktiskt gör jag det. För det mesta är det vi två, men det behövs folk som kan fylla upp timmarna och ta en del helger och så. Vi hade en kille här som precis slutat. Han vill bli författare och köpte ett litet torp i Närke och drog med sig tjejen dit. Ja, ja, folk gör väl som de vill. Jag kan inte ge dig heltid eller så, men några timmar i veckan skulle du kunna få.

– Det hade varit skitbra.

– Oh, Tom Waits. Gillar du honom?

– Jag har en del av hans tidigare plattor och de är ju riktigt bra.

– Då är det fan på tiden att du kollar upp det han gjorde på 80-talet och framåt. Det här är en ruskigt bra platta. Fast kanske inte hans mest lättillgängliga. Vi har nog några andra om du vill lyssna lite.

– Nej, det får nog bli den här. Jag gillar titeln.

– Ja, det är en skitbra platta. Eller vad säger du Leif?

– Tom Waits? Det är inte dumt. Va? Det är det inte.

Så jag gick därifrån utan jeans men med ett nytt jobb och en ny platta som jag dessutom fått rabatt på. Jag tog vänster när jag kom ut från skivaffären för att leta upp en toalett. Jag hade för mig att det fanns några i källaren. På vägen såg jag en affär som jag inte fattade vad de sålde men bara deras namn och slogan gjorde mig skitsned. Det var något dravel om jag och mig och mitt och att allt handlade om mig. ”Satsa på dig själv – runka i motvind.” Vad fan var det här för jävla skit? Var det så att de värsta sidorna av 80-talet var tillbaka? Egoismen var tydligen gångbar som affärsidé. Det var inte särskilt förvånande när till och med små kollektivtöntar i palestinasjal och höga teoretiska ideal kläckte ur sig bevingade ord som: ”Först och främst ska man se till att man själv har det bra.”

Självklart fick man inte längre pissa gratis och det var något som gjorde att jag inte klarade av att betala för att få tömma blåsan. Någon måste såklart städa och den personen skulle ju ha betalt, men ändå. Jag höll mig hellre tills jag kom hem. Jag gick ut genom en av utgångarna som vette mot Södra Förstadsgatan och tog vänster ner mot min cykel. När jag passerade busshållplatsen såg jag hur en liten fet kärring proppade munnen full av kola och sedan bara knycklade ihop sin tomma papperspåse och kastade skiten in mot väggen. Världen var full av dumskallar och ingenting borde förvåna en längre men kärringjäveln stod tre meter från en papperskorg. Skulle jag säga något? Skulle jag ta steget och bli en sån som gick och sa åt folk att de inte fick cykla på trottoaren eller gå på gräset? Det var farlig mark att ge sig ut på. Det gick ju inte att vara en polis som höll koll på vad alla andra idioter sysslade med. Man kunde inte vara ute på stan i tio minuter utan att man såg något svin kasta sin fimp, sitt tuggummi, sin godispåse eller något annat på marken. Värst var de jävla grisarna som bara satte ut resterna av sin äckliga drive in-hamburgare vid rödljus eller vräkte ut skiten på motorvägen. Om de inte stod ut med stanken från påsen som de flottiga pommes fritsen legat i så fattade jag inte hur de kunde stoppa skräpet i munnen och sedan svälja. Hur jobbigt var det att ta hem skiten och kasta det i soptunnan? Lata as!

Den här dagen hade jag betett mig annorlunda än jag i vanliga fall gjorde. Jag stirrade främmande människor i ögonen. Jag impulshandlade plattor som var oskrivna kort. Jag frågade gamla bekanta om jobb i stället för att smyga iväg för att slippa prata med dem. Så nu tog jag upp kärringens hopknycklade papperspåse och gick fram till henne.

– Ursäkta, sa jag. Du råkade visst tappa den här. Gör det något om jag slänger den i papperskorgen?

Kärringskrället bara glodde surt på mig utan att svara. Kanske hade hon så mycket seg kola i munnen att hon inte kunde prata. Antagligen tyckte hon att jag var en idiot. Det hade jag ingenting emot.

När jag kom hem la jag min nya platta i cd-spelaren och la mig i soffan med häftet. Det var inte bara för att jag inte hade någon dator som jag inte laddade ner musik från nätet. Det var en viss känsla att bläddra i ett texthäfte. Framför allt om man lyssnade på artister som gjorde mer än staplade nödrim ovanpå varandra. Riktigt bra musik tog det tid att ta till sig. Men det hade såklart inte folk tålamod till. De ville ha menlös och intetsägande tuggummipop med den senaste Tuttfian eller någon utklädd pajas och när man tröttnat på en låt efter att ha hört den nonstop på radion i flera veckor så hittade man en annan låt som lät precis likadant som den förra och som alla andra smetiga ljudtapeter.

En sak var säker och det var att Tom Waits inte lät som något de spelade på radion. Efter att ha lyssnat på de första spåren tänkte jag att det nog skulle ta mer än ett par lyssningar för att begripa sig på det här. Sen kom ett par spår som lät riktigt lovande och när jag var framme vid sjätte låten var jag helt såld. Detta var knäckande bra. Vem kunde motstå en låt som började med ett äkta kuckeliku från en levande tupp? Ja, svaret på den frågan var säkert: de flesta. Men för mig var det som en injektion rakt i ryggmärgen. För att inte tala om rösten. Fan visste vad mannen gjort för att få en sådan röst men när han väl hade den så visste han vad han skulle göra med den. Det var bara att konstatera att jag slösat bort min tid som inte kollat upp den här musiken förut. Om jag nu skulle få jobba hos Nilsson så skulle jag inte bara tjäna pengar som kunde gå till plattor. Jag skulle kanske få ännu mer rabatt. Varför slösa tid på en hopplös journalistkarriär när man kunde ägna dagarna åt att lyssna på musik? Det var ju ändå vad jag gjorde nu men i fortsättningen skulle jag få betalt för det.